

EKONOMSKI RAČUNI PROTOKA MATERIJALA, 2018. – 2022.

Prikazani su ekonomski računi protoka materijala koji obuhvaćaju domaće vađenje, uvoz i izvoz unutar zemalja EU-a i izvan njih te domaći i prerađeni output za Republiku Hrvatsku od 2018. do 2022.

Vrijednost neposrednog unosa materijala u 2022. iznosila je 65 237 tis. tona (63,1% iz domaćih izvora i 36,9% iz uvoza), što je za 1,1% manje nego u 2021.

Utrošak domaćeg materijala u 2022. iznosio je 46 156 tis. tona, što je za 2,5% više nego u 2021.

Uvoz materijala u 2022. iznosio je 24 054 tis. tona, odnosno povećao se za 2,7% u odnosu na 2021. Izvoz materijala iznosio je 19 081 tis. tona, što je smanjenje za 8,8% u odnosu na godinu prije. Fizička trgovinska bilanca u 2022. iznosila je 4 973 tis. tona.

1. DOMAĆE VAĐENJE¹⁾

tis. tona

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ukupno ²⁾	41 208	41 460	42 495	42 508	41 183
Biomasa	15 233	15 473	16 111	15 327	13 964
Nemetalni minerali	24 166	24 362	25 003	25 885	26 028
Materijali/nositelji fosilne energije	1 808	1 625	1 382	1 296	1 191

1) Pri proračunu tokova materijala svake se godine primjenjuju novi izračuni prema preporučenoj Eurostatovoj metodologiji. Stoga određeni podaci nisu usporedivi s podacima iz Priopćenja OEN-2022-1-7.

2) Ukupno u nekim vrijednostima ne odgovara zbroju stavki zbog iskazivanja brojeva u tisućama.

2. UVOZ HRVATSKE UNUTAR ZEMALJA EU-a I IZVAN NJIH

tis. tona

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ukupno ¹⁾	18 890	20 139	21 701	23 428	24 054
Biomasa i proizvodi od biomase	4 388	4 689	4 510	5 016	5 398
Metalne rude i koncentrat, sirovi i prerađeni	2 122	2 352	2 437	2 779	2 897
Nemetalni minerali, sirovi i prerađeni	4 140	4 854	5 265	5 592	5 710
Materijali/nositelji fosilne energije, sirovi i prerađeni	7 003	6 944	8 190	8 591	8 588
Ostali proizvodi	1 235	1 294	1 275	1 415	1 430
Otpad uvezen radi konačne obrade i odlaganja	0	5	24	35	32

1) Ukupno u nekim vrijednostima ne odgovara zbroju stavki zbog iskazivanja brojeva u tisućama.

3. IZVOZ HRVATSKE UNUTAR ZEMALJA EU-a I IZVAN NJIH

tis. tona

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ukupno ¹⁾	17 469	17 601	19 488	20 913	19 081
Biomasa i proizvodi od biomase	6 937	7 433	7 617	8 254	7 837
Metalne rude i koncentрати, sirovi i prerađeni	1 398	1 477	1 533	1 892	1 948
Nemetalni minerali, sirovi i prerađeni	5 674	5 380	5 522	5 974	5 404
Materijali/nositelji fosilne energije, sirovi i prerađeni	2 907	2 723	4 246	4 028	3 262
Ostali proizvodi	542	578	558	750	618
Otpad uvezen radi konačne obrade i odlaganja	11	9	12	16	12

1) Ukupno u nekim vrijednostima ne odgovara zbroju stavki zbog iskazivanja brojeva u tisućama.

4. DOMAĆI PRERAĐENI OUTPUT¹⁾

tis. tona

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ispuštanja u zrak	24 652	24 910	23 996	25 229	26 112
Odloženi otpad na kontroliranim odlagalištima	1 639	1 616	1 452	1 593	1 718
Ispuštanja u vodu	47	40	40	45	45
Upotreba rasutih materijala ²⁾	1 619	1 597	1 590	1 620	1 583
Gubici rasutih materijala	1	1	1	1	1

1) Pri proračunu tokova materijala svake se godine primjenjuju novi izračuni prema preporučenoj Eurostatovoj metodologiji. Stoga određeni podaci nisu usporedivi s podacima iz Priopćenja OEN-2022-1-7.

2) Upotreba rasutih materijala obuhvaća upotrebu mineralnih i organskih gnojiva, otpadnog mulja, komposta i pesticida.

5. POKAZATELJI PROTOKA MATERIJALA U 2022.

tis. tona

	Domaće vađenje	Uvoz	Izvoz	Neposredni unos materijala	Utrošak domaćeg materijala	Fizička trgovinska bilanca
	1	2	3	4 = 1 + 2	5 = 4 - 3	6 = 2 - 3
Materijali, ukupno ¹⁾	41 183	24 054	19 081	65 237	46 156	4 973
Biomasa i proizvodi od biomase	13 964	5 398	7 837	19 362	11 524	-2 440
Metalne rude i koncentрати, sirovi i prerađeni	0	2 897	1 948	2 897	949	949
Nemetalni minerali, sirovi i prerađeni	26 028	5 710	5 404	31 738	26 334	306
Materijali/nositelji fosilne energije, sirovi i prerađeni	1 191	8 588	3 262	9 779	6 516	5 325
Ostali proizvodi	0	1 430	618	1 430	812	812
Otpad	0	32	12	32	21	21

1) Ukupno u nekim vrijednostima ne odgovara zbroju stavki zbog iskazivanja brojeva u tisućama.

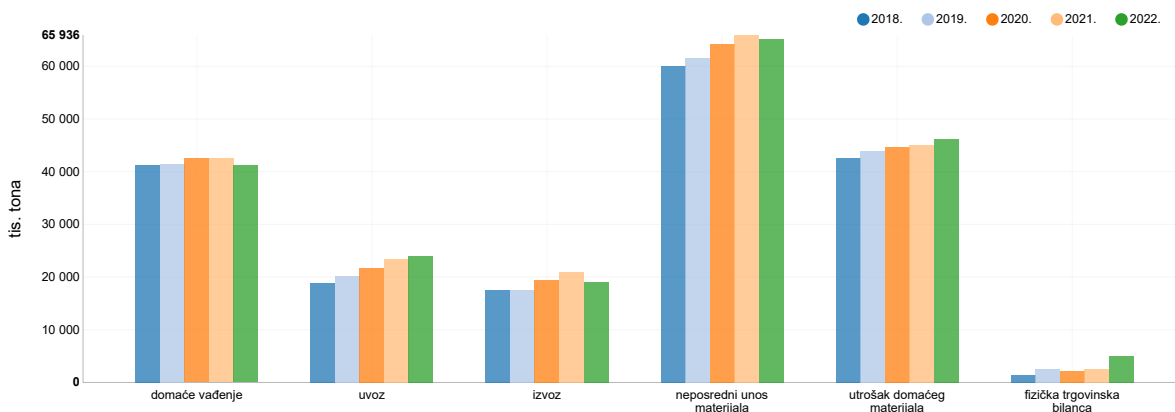
6. POKAZATELJI PROTOKA MATERIJALA, 2018. – 2022.¹⁾

tis. tona

	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Domaće vađenje	41 208	41 460	42 495	42 508	41 183
Uvoz	18 890	20 139	21 701	23 428	24 054
Izvoz	17 469	17 601	19 488	20 913	19 081
Neposredni unos materijala	60 097	61 600	64 196	65 936	65 237
Utrošak domaćeg materijala	42 628	43 999	44 708	45 023	46 156
Fizička trgovinska bilanca	1 420	2 538	2 213	2 515	4 973

1) Pri proračunu tokova materijala svake se godine primjenjuju novi izračuni prema preporučenoj Eurostatovoj metodologiji. Stoga određeni podaci nisu usporedivi s podacima iz Priopćenja OEN-2022-1-7.

G-1. POKAZATELJI PROTOKA MATERIJALA, 2018. – 2022.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Izvori i metode prikupljanja podataka

Izvor podataka za ekonomske račune protoka materijala jest Državni zavod za statistiku.

Ekonomske račune protoka materijala jedan su od fizičkih modula Eurostatova programa europskih ekonomskih računa okoliša. Obuhvaćeni su Uredbom (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša.

Ekonomske račune protoka materijala (EW-MFA) bilježe protoke prirodnih unosa (domaće vađenje materijala) i proizvoda (uvoz i izvoz) s pomoću detaljne raščlambe na temelju otprilike 50 kategorija materijala. Za podatke o tokovima materijala u ovom Priopćenju upotrebljavale su se sljedeće glavne kategorije materijala.

1. Biomasa i proizvodi od biomase: usjevi i njihovi proizvodi, ostaci od usjeva i krmni usjevi
2. Metalne rude i koncentri te njihovi proizvodi
3. Nemetalni minerali i njihovi proizvodi
4. Materijali/nositelji fosilne energije i njihovi proizvodi (ugljen, nafta, plin itd.)
5. Ostali proizvodi i otpad.

Definicije

Biomasa je biorazgradivi dio proizvoda, ostataka i otpadaka od poljoprivrede (uključujući biljne i životinjske tvari), šumarstva i drvne industrije te biorazgradivi dio komunalnoga i industrijskog otpada čija je energetska upotreba dopuštena.

Minerali su prirodna homogena tijela stalnoga kemijskog sastava i utvrđenih fizičkih svojstava koji se pojavljuju ili u određenim geometrijskim oblicima (kristalima) ili bez određenih vanjskih obilježja.

Ruda je mineralni agregat iz kojega je tehnički moguće i ekonomski opravdano dobivanje metala i/ili drugih minerala koji se mogu upotrijebiti u industriji.

Koncentri su produkti obogaćivanja ruda sa znatno povećanim sadržajem metala u odnosu na sadržaje u rudi, a pogodni su za daljnju metaluršku preradu i dobivanje metala.

Nemetalne mineralne sirovine jesu one sirovine koje pri topljenju ne daju novu sirovinu, a obično su vezane za sedimentne stijene (kvarcne sirovine, gline, gips, sol, dolomit, fosforit, grafit, boksit i cementne sirovine).

Materijali/nositelji fosilne energije nastaju ispod Zemljine površine prirodnim putem od ostataka živih bića. Fosilna goriva neobnovljivi su izvori energije. Postoje tri glavna oblika fosilnih goriva: ugljen, nafta i prirodni plin.

Otpad je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su skupljanje, prijevoz i obrada nužni za svrhu zaštite javnog interesa.

Korištenje domaćeg vađenja (DEU) jest godišnja količina sirovina (osim vode i zraka) koja se dobiva iz prirodnog okoliša, a upotrebljava se u gospodarstvu.

Utrošak domaćeg materijala (DMC) definira se kao ukupna količina materijala koja se izravno upotrebljava u gospodarstvu.

Utrošak domaćeg materijala (DMC) = domaće vađenje + uvoz – izvoz.

Neposredni unos materijala (DMI) = domaće vađenje + uvoz.

Fizička trgovinska bilanca (PTB) računa se tako da se od količine uvoza izražene u fizičkim jedinicama oduzme količina izvoza izražena u fizičkim jedinicama na sljedeći način.

Fizička trgovinska bilanca (PTB) = uvoz – izvoz.

Kratice

EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
tis.	tisuća

Znakovi

0 podatak je manji od 0,5 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Edita Omerzo, načelnica Sektora prostornih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:

Darko Jukić, Gordana Lepčević, Željka Kovaček Čuklić i Bernarda Šimunić

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr